

Obelių, tinkamų ekologiniam auginimui Lietuvoje, veislės

Problema

Ekologiškų obelių auginimas susiduria su daug iššūkių, susijusių su ligomis ir kenkėjų kontrole. Tiesioginių kontrolės priemonių naudojimas yra ribotas, todėl itin svarbi netiesioginė kontrolė, pvz., tvirtų veislių pasirinkimas. Tačiau Vidurio Europoje tik kelios veislės (daugiausia – vietinės) yra atsparios žiemai.

Sprendimas

Šioje praktikos santraukoje išvardytos tvirtos veislės, atlaikančios obelių rauples, miltligę ir degligę, tinkamos Baltijos regionui.

Nauda

Norint kontroliuoti pagrindines ligas ir prisidėti prie augalų apsaugos priemonių naudojimo mažinimo, rekomenduojama naudoti tvirtas obelių veisles.

Praktinė rekomendacija

- Patikrinkite informaciją apie vietines veisles, išbandytas mokslinių tyrimų stotyse ir pripažintuose vaismedžių soduose. Pasikalbėkite su savo mažmenininkais. Užduokite sau toliau nurodytus klausimus, kad išsirinktumėte savo gamybos kontekstui tinkamą veislę.
 - Ar aš noriu auginti valgymui ar sidrui gaminti tinkamus obuolius?
 - Kokią veislių skonių paletę noriu siūlyti?
 - Kokio derliaus nuėmimo laiko pageidauju?
 - Noriu obuolius parduoti mažmenininkui ar tiesiogiai pirkėjams? Jei norite parduoti mažmenininkui, prieš sodindami patikrinkite, kokių veislių obelis jie priima. Jei norite vykdyti tiesioginę rinkodarą, pasvarstykite apie platų veislių spektrą, apimančį visas skonių grupes ir ilgą pardavinėjimo laikotarpį.
 - Ar turiu galimybių sandėliuoti?
- Net veislėms, apibūdinamoms kaip atsparios rauplėms, gali atsirasti rauplių rūšis, galinti pakenkti jų atsparumui. Visada kontroliuokite rauples¹ nuo pat atsiradimo pumpuruose, o didelės infekcijos pasiekia aukščiausią tašką pirminiu askosporų plitimo periodu.
- Gydomo priemonių vis tiek prireikia net obelių rauplėms atsparioms veislėms. Visada kyla kitų ligų, pvz., suodligės, rizika.
- Veislių, tinkamų ekologiniam auginimui Lietuvoje, sąrašas:
 - Vasarinės veislės: 'Alemanda', 'Poema', 'Pira', 'Orlov', 'Izbranica'
 - Rudeninės veislės: 'Rudenis', 'Vitos', 'Sava', 'Aldas'
 - Žieminės veislės: 'Skaistis' (1 pav.), 'Freedom', 'Štaris' (2 pav.), 'Rajka', 'Rosana', 'Rubinola', 'Florina' (3 pav.), 'Pinova', 'Bosanova' (4 pav.)

Pritaikomumo langelis

Tema

Žemės ūkio produkcija, sodininkystė, vidutinio klimato zonų vaisiai

Raktažodžiai

Vidutinio klimato zonų vaisiai, ligų prevencija

Kontekstas

Baltijos šalys

Naudojimo laikas

Medžius geriausia sodinti rudenį.

BIOFRUITNET

Boosting Innovation in ORGANIC FRUIT
production through stronger networks

PRAKTIKOS SANTRAUKA

1 pav. Lietuviškos kilmės žieminių obuolių veislė 'Skaistis'. Nuotrauka: „Fruittechcentre“

2 pav. Lietuviškos kilmės žieminių obuolių veislė 'Štaris'. Nuotrauka: „Fruittechcentre“

3 pav. Prancūziškos kilmės žieminių obuolių veislė 'Florina'. Nuotrauka: Dr. Juozas Lanauskas, Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas

4 pav. Lietuviškos kilmės žieminių obuolių veislė 'Bosanova'. Nuotrauka: dr. Juozas Lanauskas, Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas

Kita informacija

Interneto svetainių nuorodos

- Lietuvos žemės ūkio ir miškininkystės mokslinių tyrimų centro rekomendacijos – Obuolių veislės ekologiniams vaismedžių sodams (lietuvių k.).
- Publikacija žurnale „Mano ūkis“ – Obuolių veislės ekologiniams vaismedžių sodams (lietuvių k.)
- Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas – mokslinio tyrimo Rauplėms atsparių obelių kultivarų ir hibridų produktyvumas ir vaisių kokybė ataskaita. Vaisių ir dekoratyvinių augalų mokslinių tyrimų žurnalas.
- Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas – gamybinio bandymo ataskaita. Obuolių kultivarų vertinimas ekologiškų vaisių kultivavimui.
- Technologijų perdavimo centras – obelų veislių sąrašas (lietuvių, anglų k.)
- 1. Obelių rauplės (Venturia inaequalis): Ekologinių obuolių auginimo kontrolės strategija. Praktikos santrauka, BIOFRUITNET
- Žr. Ekologinių ūkių žinių platformą, kur pateikta daugiau praktinių rekomendacijų.

Apie šią praktikos santrauką

Leidėjas: Latvijos ekologinio žemės ūkio asociacija
Republikas laukums 2-501, LV-1010 Ryga
+ 371 670 27 227, info@ekoprodukti.lv, www.lbla.lv

Autorius: Gints Strazdins

Kontaktinė informacija: gardmutis@gmail.com

Recenzija: Ambra De Simone („IFOAM Organics Europe“), Lauren Dietemann (FiBL)

Nuolatinė nuoroda: [Organic-farmknowledge.org/tool/44723](https://organic-farmknowledge.org/tool/44723)

Projekto pavadinimas: BIOFRUITNET – EKOLOGIŠKŲ VAISIŲ auginimo inovacijų skatinimas per stipresnius tinklus

Projekto interneto svetainė: <https://biofruitnet.eu>

© 2022

